

Rapport - Eierskapskontroll for eiendomsforvaltning

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Trøndelag fylkeskommune

Møtedato

26.05.2026

Saknr

58/26

Saksbehandler Ragnhild Aashaug**Arkivkode** FE-037

TI-&58

Arkivsaknr 25/227 - 7**Forslag til vedtak**

1. Kontrollutvalget tar rapport for eierskapskontroll av eiendomsselskaper til orientering og slutter seg til revisors anbefalinger. Rapporten oversendes til fylkestinget med følgende forslag til vedtak:
2. Fylkestinget tar rapport for eierskapskontroll av eiendomsselskaper til orientering, og ber fylkesdirektøren om å følge opp revisors anbefalinger som går på å:
 - a. sikre tilstrekkelig opplæring av folkevalgte i eierstyring.
 - b. sikre at eierrepresentantene legger fram rapportering etter deltakelse i eierorgan.
 - c. vurdere om fylkesutvalget skal få framlagt innkallinger til generalforsamlinger for å kunne fungere som drøftingsorgan.
 - d. sikre lik praksis for vurdering av behov for eiermøter.
 - e. sikre at det tas initiativ til vedtektsfesting av valgkomité også i deleide selskaper.
 - f. sikre at det etableres retningslinjer for valgkomiteenes arbeid basert på overordnet retningslinje.
 - g. sikre et tydelig skille mellom fylkeskommunen som tjenestekjøper og fylkeskommunen som eier av selskaper.
 - h. sikre at avvik fra hovedregel om hvem som er eierrepresentant dokumenteres.
 - i. sikre at eierrepresentantene formidler forventning om at styrene evaluerer egen kompetanse.
 - j. sikre at rapporter fra deltakelse i eierorgan legges fram for fylkesutvalget.
 - k. sikre gode beskrivelser av selskapene og tydelige mål for som eier kan styre etter.
 - l. etablere felles eierskapsstrategi for eiendomsselskap.
 - m. sikre at fylkesutvalget benyttes som drøftingsorgan og rådgivende organ i eierskapsaker.
3. Kontrollutvalget ber fylkesdirektøren om en skriftlig rapportering til sekretariatet om oppfølgingen av vedtaket innen 1. januar 2027.

Vedlegg

Rapport fra eierskapskontroll

Bakgrunn

Kontrollutvalget behandlet i sak 52/25 prosjektplan for eierskapskontroll av eiendomsselskap, med dette formålet:

"Formålet med eierskapskontrollen er å vurdere eierstyringen i fylkeskommunens eiendomsselskaper ut fra enhetlige styringsprinsipper, hensiktsmessig organisering av selskapene og om fylkeskommunens praksis for eierstyring er i samsvar med eierskapsmeldingen og fylkeskommunens planer. Det undersøkes om ansatte brukes i styreverv og hvilke vurderinger som eventuelt er gjort rundt dette".

Saksopplysninger

Revisjon Midt-Norge SA (RMN) har gjennomført eierskapskontrollen i perioden oktober 2025 til april 2026. Kontrollen omfatter fylkeskommunens heleide og deleide eiendomsselskaper slik disse er definert i eierskapsmeldingen, og gjelder inneværende valgperiode fra høsten 2023.

For å undersøke problemstillingene har RMN utarbeidet kriterier for hver problemstilling. Datainnsamlingen er gjort gjennom intervju av eierrepresentanter, dokumentgjennomgang og spørreundersøkelse til faste medlemmer av fylkesting. RMN uttrykker at ideelt sett burde flere av fylkestingets medlemmer svart (42%), men at data fra spørreundersøkelsen ikke brukes bastant.

RMN har undersøkt tre hovedproblemstillinger:

1. Utøves eierstyringen opp mot lovkrav og anbefalinger

Revisor konkluderer med at eierstyringen i hovedsak utøves i tråd med lovkrav og anbefalinger. Fylkeskommunens eierskapsmelding er grundig, og fylkestinget får årlig eierskapsrapport som gir gode styringssignaler til fylkestinget. Samtidig peker revisor på forbedringspunkter knyttet til:

- opplæring av folkevalgte
- rapportering fra eierorgan
- bruk av fylkesutvalget som drøftingsorgan
- retningslinjer for valgkomiteens arbeid
- inhabilitet og rollekonflikter ved styreverv

Revisors anbefalinger:

- Sikre folkevalgte tilstrekkelig opplæring i eierstyring.
- Sikre at eierrepresentantene legger frem elektroniske skjema etter deltakelse i eierorgan.
- Vurdere om fylkesutvalget bør få framlagt innkallinger til generalforsamlinger for å sikre at utvalget kan fungere som drøftingsorgan.
- Sikre at eierrepresentantene har lik praksis for å vurdere behov for eiermøter.
- Sikre at eierrepresentantene tar med innspill om å vedtektsfeste valgkomite også i deleide selskap.
- Sikre at det etableres retningslinjer for valgkomiteene basert på den overordnede retningslinjen.
- Sikre et tydelig skille mellom fylkeskommunen som tjenestekjøper og fylkeskommunen som eier av selskaper.

2. Utøves eierstyringen i tråd med egne vedtak

Revisor konkluderer med at eierstyringen delvis utøves i tråd med egne vedtak. Det mangler dokumentasjon på avvik fra hovedreglene for valg av eierrepresentanter, og forventninger om at styrene vurderer egen kompetanse er i liten grad formidlet av eierrepresentantene. Innkalling til generalforsamling og rapportering fra deltakelse utover protokoll vil styrke diskusjonene i drøftingsorganet.

Revisors anbefalinger:

- Sikre at avvik fra hovedregel om hvem som er eierrepresentant dokumenteres.
- Sikre at eierrepresentantene formidler forventning om at styrene evaluerer egen kompetanse.
- Sikre at rapporter fra deltakelse i eierorgan legges fram for fylkesutvalget.

3. Har fylkeskommunen en helhetlig eierstyring av eiendomsselskapene

Revisor konkluderer med at fylkeskommunen mangler tydeligere mål for å styrke

eierstyringen, og det mangler en helhetlig eierstyring av eiendomsselskapene. Dette begrunnes med manglende felles eierskapsstrategi, svak samordning mellom eierrepresentantene og et større potensiale for fylkesutvalget som rådgivende og drøftende organ i eierskapsaker.

Revisors anbefalinger

- Sikre gode beskrivelser av selskapene og tydelige mål for som eier kan styre etter.
- Etablere felles eierskapsstrategi for eiendomsselskap.
- Sikre at fylkesutvalget benyttes som drøftingsorgan og rådgivende organ i eierskapsaker.

Høringsuttalelser

Rapporten ble sendt på høring til eierrepresentantene og fylkesdirektøren.

Eierrepresentantene gir uttrykk for at rapporten gir et grundig og nyttig bilde av eierstyringen. De mener eierstyringen i hovedsak er strukturert og forsvarlig, men erkjenner at det finnes forbedringsområder, særlig innen samhandling og informasjonsflyt. De påpeker at arbeidet med forbedringer allerede er påbegynt.

Fylkesdirektøren støtter i hovedsak revisors vurderinger og opplyser om pågående og planlagte tiltak, blant annet knyttet til opplæring av eierrepresentanter, rutiner for rapportering og tydeligere rolleavklaring mellom eier og administrasjon. Uttalelsen har medført enkelte justeringer i faktadelen av rapporten, men ikke endringer i vurderinger, konklusjoner eller anbefalinger.

Vurdering

Sekretariatet vurderer at rapporten gir klare og detaljerte svar på de tre problemstillingene kontrollutvalget har stilt. Det er en tydelig sammenheng mellom problemstillinger, revisors funn, vurderinger og anbefalinger.

Videre legger sekretariatet vekt på at både eierrepresentantene og fylkesdirektøren i sine uttalelser i hovedsak slutter seg til revisors vurderinger, samtidig som de peker på at flere av forbedringspunktene allerede er under oppfølging. Dette svekker ikke rapportens konklusjoner, men bygger opp under det gode arbeidet som gjøres hvis fylkestinget følger opp anbefalingene.

Sekretariatet vil presisere at rapportens omtale av tidligere eiendomsdirektør som styreleder er en tidligere praksis som ikke i hovedsak ikke brukes lenger. Rapporten gir et godt bilde av viktigheten med et tydeligere skille mellom eierrolle, administrativ rolle og styreansvar, og er i tråd med anbefalinger for god eierstyring.

I forslag til vedtak har sekretariatet anbefalt at kontrollutvalget kan innstille på å følge revisjonens anbefalinger, og satt en frist på 6 måneder for fylkesdirektøren å følge opp anbefalingene. Kontrollutvalget står fritt i å gjøre egne vurderinger.